

**Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije**

NACRT

**Z A K O N
O UPRAVLJANJU DRŽAVNIM KAPITALOM U
GOSPODARSKIM DRUŠTVIMA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE**

Mostar, 06.09.2011. godine

**ZAKON
O UPRAVLJANJU DRŽAVNIM KAPITALOM U
GOSPODARSKIM DRUŠTVIMA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE**

I – OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Zakonom uređuje se: upravljanje državnim kapitalom, osnivanje, vršenje ovlasti temeljem učešća državnog kapitala, administrativna kontrola akata, posebne odredbe o postupku u javnim registrima, plaće i naknade u gospodarskim društvima sa učešćem državnog kapitala u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Članak 2.

U Federaciji Bosne i Hercegovine, ovlasti temeljem učešća državnog kapitala u gospodarskim društvima vrše općina, grad, kanton i Federacija Bosne i Hercegovine, svatko u okviru svojih nadležnosti.

U gospodarskim društvima sa učešćem državnog kapitala koja nisu u nadležnosti Federacije Bosne i Hercegovine, vršenje ovlasti temeljem učešća državnog kapitala svojim propisima uređuju općine, gradovi i kantoni Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: druge razine vlasti), svatko u okviru svojih nadležnosti.

Članak 3.

Pojedini pojmovi u smislu ovog Zakona imaju slijedeće značenje:

- **organi Federacije Bosne i Hercegovine** su Vlada Federacija Bosne i Hercegovine i federalni organi uprave, definirani Zakonom o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 35/05),
- **gospodarsko društvo sa učešćem državnog kapitala** je gospodarsko društvo u kojem ovlasti temeljem učešća državnog kapitala vrše organi Federacije Bosne i Hercegovine, bez obzira na visinu tog učešća,
- **gospodarsko društvo sa većinskim učešćem državnog kapitala** je gospodarsko društvo u kojem ovlasti temeljem učešća državnog kapitala vrše organi Federacije Bosne i Hercegovine i u čijem temeljnom kapitalu državni kapital učestvuje sa više od 50%,
- **vršenje ovlasti temeljem učešća državnog kapitala** obuhvata ostvarivanje prava dioničara ili članova gospodarskih društva sa učešćem državnog kapitala sukladno propisima koji uređuju prava i obveze dioničara i članova gospodarskih društava;
- **ovisno društvo** je gospodarsko društvo u čijem temeljnom kapitalu gospodarsko društvo sa većinskim učešćem državnog kapitala ima više od 50% dionica ili udjela, kao vladajuće društvo;
- **administrativna kontrola akata** je postupak kontrole usklađenosti odgovarajućih akata gospodarskih društava sa većinskim učešćem državnog kapitala

i akata ovisnih društava sa zakonima, podzakonskim aktima i propisima Europske unije;

- **javni registri** su Registar poslovnih subjekata koji vode nadležni registarski sudovi u Federaciji Bosne i Hercegovine, Registar vrijednosnih papira u Federaciji Bosne i Hercegovine i drugi registri u kojim se evidentiraju podaci o gospodarskim društvima.

II – VRŠENJE OVLAŠTI U GOSPODARSKIM DRUŠTVIMA SA UČEŠĆEM DRŽAVNOG KAPITALA

1. Osnivanje i gospodarska društva od strateškog interesa

Članak 4.

Gospodarsko društvo sa 100% učešćem državnog kapitala može se osnovati posebnim zakonom.

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine odlukom može osnovati gospodarsko društvo sa 100% učešćem državnog kapitala kada ocjeni da je osnivanje takvog gospodarskog društva od interesa za Federaciju Bosne i Hercegovine ili za poslovanje gospodarskih društava sa učešćem državnog kapitala.

Članak 5.

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, za pojedino gospodarsko društvo sa učešćem državnog kapitala koje obavlja djelatnosti u oblasti od interesa za Federaciju Bosne i Hercegovine uključujući ali i ne ograničavajući se na: energetiku, industriju naoružanja i vojne opreme, komunikacije, komunalne djelatnosti i upravljanje javnim dobrima, odlukom može utvrditi da je gospodarsko društvo od strateškog interesa za Federaciju Bosne i Hercegovine na koju suglasnost daje Parlament Federacije Bosne i Hercegovine.

U gospodarskim društvima od strateškog interesa za Federaciju Bosne i Hercegovine, postupak stečaja i likvidacije, prinudne ovrhe na pokretnoj i nepokretnoj imovini i prinudne ovrhe blokadom računa kod poslovnih banaka, može se pokrenuti i provesti samo uz prethodnu suglasnost Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, koju pribavlja sud ili drugi nadležni organ pred kojim se vodi postupak.

U gospodarskim društvima iz stavka 1. ovog članka, u kojim je prije stupanja na snagu ovog zakona neki od postupaka iz stavka 2. ovog članka pokrenut ili proveden, sud ili drugi nadležni organ pred kojim se vodi postupak, na temelju zahtjeva i odluke Vlade Federacije Bosne i Hercegovine iz stavka 1. ovog članka, obustavit će postupak i ukinuti sve donesene odluke.

Ukoliko Vlada Federacije Bosne i Hercegovine uskrati suglasnost iz stavka 2. ovog članka ili uputi zahtjev iz stavka 3. ovog članka, solidarno odgovara za naplatu potraživanja radi kojih je pokrenut postupak stečaja ili likvidacije, prinudne ovrhe na pokretnoj ili nepokretnoj imovini ili prinudne ovrhe blokadom računa kod poslovnih banaka.

2. Način vršenja ovlasti u gospodarskim društvima sa učešćem državnog kapitala

Članak 6.

U gospodarskim društvima sa učešćem državnog kapitala iz nadležnosti Federacije Bosne i Hercegovine, ovlasti temeljem učešća državnog kapitala vrši Vlada Federacije Bosne i Hercegovine neposredno ili putem federalnih organa uprave.

Članak 7.

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine posebnom odlukom utvrđuje listu gospodarskih društava iz nadležnosti Federacije Bosne i Hercegovine u kojim ovlasti temeljem učešća državnog kapitala vrše organi Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Lista), koja se objavljuje u „Službenim novinama Federacije BiH“.

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, posebnom odlukom o izmjeni odluke iz stavka 1. ovog članka, može vršenje ovlasti temeljem učešća državnog kapitala u gospodarskom društvu iz nadležnosti Federacije Bosne i Hercegovine prenijeti na drugu razinu vlasti, uz obvezno pribavljanje prethodne suglasnosti nadležnog organa razine vlasti na koju se ovlasti prenose.

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, posebnom odlukom o dopuni odluke iz stavka 1. ovog članka, može vršenje ovlasti temeljem učešća državnog kapitala u gospodarskom društvu iz nadležnosti drugih razina vlasti prenijeti u nadležnost Federacije Bosne i Hercegovine, uz obvezno pribavljanje prethodne suglasnosti nadležnog organa razine vlasti sa kojeg se ovlasti prenose.

Odluke iz st. 2. i 3. ovog članka Vlada Federacije Bosne i Hercegovine može donijeti ukoliko prethodno utvrdi da je prenos vršenja ovlasti temeljem učešća državnog kapitala u gospodarskom društvu od interesa za Federaciju Bosne i Hercegovine, drugu razinu vlasti ili za poslovanje gospodarskih društava sa učešćem državnog kapitala.

3. Odlučivanje na skupštini

Članak 8.

Pravo učestvovanja u radu i odlučivanju skupštine gospodarskog društava sa učešćem državnog kapitala organi Federacije Bosne i Hercegovine ostvaruju putem punomoćnika koji je u svemu dužan postupati sukladno dobijenim pismenim obvezujućim nalogima organa Federacije Bosne i Hercegovine koji vrši ovlasti temeljem učešća državnog kapitala u tom gospodarskom društvu.

Članak 9.

Organ Federacije Bosne i Hercegovine koji pravo učestvovanja u radu i odlučivanju skupštine gospodarskog društava sa učešćem državnog kapitala ostvaruje putem punomoćnika, za svaku sazvanu skupštinu punomoćniku daje punomoć u pisanoj formi, koja obvezno sadrži:

- naziv i sjedište davaoca punomoći/organa Federacije Bosne i Hercegovine koji putem punomoćnika ostvaruje ovlasti u radu i odlučivanju skupštine gospodarskog društva,
- ime i prezime punomoćnika, ime jednog roditelja, adresa stanovanja, JMB, broj osobne karte i naziv organa koji je izdao osobnu kartu,
- dnevni red sazvane skupštine sa obvezujućim naputkom o načinu glasovanja po svakoj pojedinoj točki dnevnog reda, tako da pored svake točke dnevnog reda mora izričito biti navedeno: „glasovati za” ili „glasovati protiv” ili „biti suzdržan” ili „ne glasovati” ili drugi odgovarajući način glasovanja,
- druge odgovarajuće obvezujuće naputke koji se odnose na učešće u raspravi, predlaganje i glasovanje za skidanje pojedinih točaka sa dnevnog reda, predlaganje i glasovanje za odgađanje skupštine,
- naznaku da punomoćnik nema ovlasti da učestvuje u radu i odlučivanju sazvane skupštine izvan točaka dnevnog reda navedenog u punomoći,
- broj, mjesto i nadnevak izdavanja punomoći,
- potpis punomoćnika i
- potpis rukovoditelja i pečat organa Federacije Bosne i Hercegovine.

Članak 10.

Gospodarsko društvo sa učešćem državnog kapitala dužno je najkasnije 15 dana prije dana održavanja skupštine organu Federacije Bosne i Hercegovine koji sukladno Listi vrši ovlasti temeljem učešća državnog kapitala u tom gospodarskom društvu dostaviti poziv za zakazanu skupštinu sa dnevnim redom i materijalima za svaku točku dnevnog reda.

Punomoć za učešće u radu i odlučivanju skupštine društva dostavlja se gospodarskom društvu sa učešćem državnog kapitala putem pošte, faksa ili elektronske pošte, najkasnije tri dana prije dana održavanja skupštine.

Punomoćnik je dužan originalni primjerak punomoći predati nadležnom organu gospodarskog društva, najkasnije neposredno prije početka skupštine.

Ukoliko punomoć ne sadrži bilo koji dio obveznog sadržaja iz članka 9. alineja 1. do 8. ovog Zakona punomoćnik ne može učestvovati u radu i odlučivanju skupštine.

Članak 11.

Organ Federacije Bosne i Hercegovine koji je dao punomoć za učešće u radu i odlučivanju skupštine gospodarskog društava sa učešćem državnog kapitala, može opozvati punomoć ili umjesto već date punomoći dati novu punomoć najkasnije do održavanja skupštine.

Ukoliko organ Federacije Bosne i Hercegovine, u roku od sedam dana od dana održane skupštine, gospodarskom društvu dostavi akt kojim pobija valjanost punomoći na osnovu koje je punomoćnik učestvovao u radu i odlučivanju skupštine, nadležni organ gospodarskog društva će proglasiti nevažećim glasove temeljem te punomoći i o tome pismeno obavjestiti sazivača skupštine.

Sazivač skupštine je dužan obustaviti od izvršenja odluku za čije donošenje su bili odlučujući glasovi temeljem punomoći iz stavka 2. ovog članka i sazvati skupštinu radi ponovnog odlučivanja o tim pitanjima, najkasnije 30 dana od dana prijema obavjesti nadležnog organa gospodarskog društva.

4. Nadzorni odbor

Članak 12.

Izbor kandidata za imenovanje članova nadzornih odbora ispred državnog kapitala vrši se sukladno odredbama Zakona o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 12/03 i 34/03).

Postupak iz stavka 1. ovog članka provodi povjerenstvo imenovano od organa Federacije Bosne i Hercegovine koji sukladno Listi vrši ovlasti temeljem učešća državnog kapitala u tom gospodarskom društvu.

Povjerenstvo iz stavka 2. ovog članka, nakon okončanog postupka izbora sačinjava listu najuspješnijih kandidata, na temelju koje rukovodilac organa Federacije Bosne i Hercegovine koji sukladno Listi vrši ovlasti temeljem učešća državnog kapitala u tom gospodarskom društvu, Vladi Federacije Bosne i Hercegovine upućuje prijedlog za utvrđivanje prijedloga kandidata za članove nadzornog odbora ispred državnog kapitala.

Sukladno prijedlogu koji utvrdi Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, imenovanje članova nadzornih odbora ispred državnog kapitala vrši skupština gospodarskog društva.

Članak 13.

Izuzetno, bez provedbe postupka iz članka 12. ovog Zakona, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, na prijedlog rukovodioca organa Federacije Bosne i Hercegovine koji sukladno Listi vrši ovlasti temeljem učešća državnog kapitala u tom gospodarskom društvu, može utvrditi prijedlog kandidata za članove nadzornog odbora ispred državnog kapitala koji se imenuju na razdoblje do 60 dana, sukladno odredbama Zakona o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 12/03 i 34/03).

U skladu sa prijedlogom kandidata iz stavka 1. ovog članka, imenovanje članova nadzornih odbora ispred državnog kapitala vrši skupština gospodarskog društva na razdoblje do 60 dana, počev od dana stupanja na snagu odluke skupštine o imenovanju članova nadzornog odbora.

Članak 14.

Za člana nadzornog odbora gospodarskog društva ispred državnog kapitala ne može biti predložena ili imenovana osoba:

- za čiji izbor i imenovanje postoje smetnje utvrđene važećim propisima koji reguliraju ovu oblast i
- koja je uposlenik tog gospodarskog društva, osim u slučaju kada Vlada Federacije Bosne i Hercegovine utvrdi da je to od posebnog interesa za određeno gospodarsko društvo, a što ovisi od djelatnosti koju gospodarsko društvo obavlja.

Za jednog člana nadzornog odbora ispred državnog kapitala u gospodarskom društvu sa većinskim učešćem državnog kapitala imenuje se kandidat kojeg predloži Savez samostalnih sindikata Bosne i Hercegovine.

Osoba koja se predlaže ili imenuje za člana nadzornog odbora ispred državnog kapitala mora imati najmanje završeno visoko obrazovanje (VSS), najmanje pet godina radnog iskustva u struci nakon završenog visokog obrazovanja i odgovarajuće stručno zvanje i iskustvo.

Aktom o osnivanju i/ili statutom gospodarskog društva sa učešćem državnog kapitala utvrđuje se potrebno stručno zvanje i iskustvo iz stavka 3. ovog članka, a mogu biti utvrđeni i dodatni uvjeti za članstvo u nadzornom odboru tog gospodarskog društva.

Članak 15.

Član nadzornog odbora imenovan ispred državnog kapitala dužan je:

- postupati sukladno obavezujućim nalogima organa Federacije Bosne i Hercegovine koji sukladno Listi vrši ovlasti temeljem učešća državnog kapitala u tom gospodarskom društvu, a ako nalog nije dobio, sukladno sa razumnom procjenom najboljeg interesa državnog kapitala i
- redovito, a najmanje jednom u tri mjeseca, dostaviti pismeno izvješće o radu nadzornog odbora organu Federacije Bosne i Hercegovine koji sukladno Listi vrši ovlasti temeljem učešća državnog kapitala u tom gospodarskom društvu.

U gospodarskim društvima sa većinskim učešćem državnog kapitala, pismeno izvješće iz stavka 1. alineja 2. ovog članka usvaja i dostavlja nadzorni odbor tog gospodarskog društva.

Članak 16.

Razrješenje dužnosti prije isteka mandata članova nadzornih odbora gospodarskih društava imenovanih ispred državnog kapitala vrši skupština gospodarskog društva na temelju prethodne suglasnosti Vlade Federacije Bosne i Hercegovine.

Članu nadzornog odbora koji je imenovan umjesto razriješenog člana, kada se ne razrješava cijeli nadzorni odbor, mandat traje do isteka mandata članova nadzornog odbora koji su imenovani prilikom imenovanja cijelog nadzornog odbora, a nisu razriješeni.

Članak 17.

Član nadzornog odbora imenovan ispred državnog kapitala, kojem je mandat istekao ili je razriješen dužnosti prije isteka mandata, dužan je izvršiti primopredaju dužnosti u roku i na način kako je to utvrđeno aktom organa Federacije Bosne i Hercegovine ili aktom skupštine tog gospodarskog društva.

5. Uprava

Članak 18.

Izbor kandidata za članove uprave gospodarskih društava sa većinskim učešćem državnog kapitala vrši organ utvrđen statutom tog gospodarskog društva (u daljem tekstu: nadležni organ) na temelju objavljenog javnog natječaja sukladno unaprijed utvrđenim uvjetima koje kandidati trebaju ispunjavati.

Nakon okončanog postupka izbora kandidata sukladno stavku 1. ovog članka nadležni organ sačinjava i dostavlja listu najuspješnijih kandidata organu Federacije koji vrši ovlasti temeljem učešća državnog kapitala u tom gospodarskom društvu.

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, na prijedlog organa Federacije iz stavka 2. ovog članka, donosi odluku o davanju prethodne suglasnosti za imenovanje članova uprave.

Sukladno odluci Vlade Federacije Bosne i Hercegovine kojom je data prethodna suglasnost za imenovanje članova uprave, nadležni organ društva sa većinskim učešćem državnog kapitala donosi odluku o imenovanju članova uprave.

Članak 19.

Izuzetno, bez provedbe postupka iz članka 18. ovog Zakona, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, na prijedlog rukovodioca organa Federacije Bosne i Hercegovine koji sukladno Listi vrši ovlasti temeljem učešća državnog kapitala u tom gospodarskom društvu, može donijeti odluku o davanju prethodne suglasnosti za imenovanje vršitelja dužnosti članova uprave gospodarskog društva sa većinskim učešćem državnog kapitala na razdoblje do šest mjeseci.

Sukladno odluci Vlade Federacije Bosne i Hercegovine iz stavka 1. ovog članka, nadležni organ društva sa većinskim učešćem državnog kapitala donosi odluku o imenovanju vršitelja dužnosti članova uprave na razdoblje do šest mjeseci, počev od dana stupanja na snagu odluke nadležnog organa o imenovanju vršitelja dužnosti članova uprave.

Članak 20.

Razriješenje dužnosti prije isteka mandata članova uprave gospodarskih društava sa većinskim učešćem državnog kapitala vrši nadležni organ gospodarskog društva na temelju prethodne suglasnosti Vlade Federacije Bosne i Hercegovine.

Članu uprave gospodarskog društva sa većinskim učešćem državnog kapitala koji je imenovan umjesto razriješenog člana, u slučaju kada se ne razriješava cijela uprava gospodarskog društva, mandat traje do isteka mandata članova uprave gospodarskog društva koji su imenovani prilikom imenovanja cijele uprave gospodarskog društva, a nisu razriješeni.

Članak 21.

Član uprave gospodarskog društva sa većinskim učešćem državnog kapitala kojem je mandat istekao ili je razriješen dužnosti prije isteka mandata dužan je izvršiti primopredaju dužnosti u roku i na način kako je to utvrđeno aktom organa Federacije Bosne i Hercegovine ili aktom nadzornog odbora tog gospodarskog društva.

III – EVIDENCIJA I ADMINISTRATIVNA KONTROLA AKATA

Članak 22.

Gospodarska društava sa većinskim učešćem državnog kapitala, dužna su organu Federacije Bosne i Hercegovine koji u tom društvu vrši ovlasti temeljem većinskog učešća državnog kapitala dostavljati obavjesti o značajnim događajima za

gospodarsko društvo ili za ovisna društva, uključujući obavjesti o: sklapanju ili raskidanju poslovnih ugovora veće vrijednosti, namjeri osnivanja drugih gospodarskih društava smostalno ili zajedno sa drugim pravnim ili fizičkim osobama, namjeri vršenja statusnih promjena, obustavljanju proizvodnje, blokadi računa, nastanku dugovanja veće vrijednosti, štrajku, prestanku isporuke sirovina i druga.

Gospodarska društava sa većinskim učešćem državnog kapitala, dužna su odmah, a najkasnije u roku od tri dana od dana donošenja, organu Federacije Bosne i Hercegovine koji u tom društvu vrši ovlasti temeljem većinskog učešća državnog kapitala radi vođenja evidencije dostaviti primjerak: odluka o razrješenju i imenovanju članova nadzornog odbora i članova uprave, odluka o razrješenju i imenovanju članova nadzornog odbora i članova uprave zavisnih društava, polugodišnjeg i godišnjeg seta finansijskih izvješća i godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvješća.

Članak 23.

Gospodarska društava sa većinskim učešćem državnog kapitala, dužna su organu Federacije Bosne i Hercegovine koji u tom društvu vrši ovlasti temeljem većinskog učešća državnog kapitala, radi administrativne kontrole akata, dostavljati:

- statut i izmjene i dopune statuta;
- poslovnik o radu skupštine i izmjene i dopune poslovnika o radu skupštine;
- poslovnik o radu nadzornog odbora i izmjene i dopune poslovnika o radu nadzornog odbora;
- poslovnik o radu uprave i izmjene i dopune poslovnika o radu uprave;
- etički kodeks i izmjene i dopune etičkog kodeksa;
- pravilnik o izboru i imenovanju članova uprave i izmjene i dopune pravilnika o izboru i imenovanju članova uprave;
- pravilnik o načinu izbora vanjskog revizora i izmjene i dopune pravilnika o načinu izbora vanjskog revizora;
- pravilnik o izboru i imenovanju odbora za reviziju i izmjene i dopune pravilnik o izboru i imenovanju odbora za reviziju;
- odgovarajući akt kojim je propisan postupak prijema zaposlenika, vježbenika i volontera i izmjene i dopune ovog akta;
- pravilnik o unutrašnjem organiziranju ili drugi odgovarajući akt kojim su utvrđene organizacione jedinice i njihov djelokrug, podružnice i njihov djelokrug, ovlasti i odgovornosti rukovoditelja organizacionih jedinica i podružnica i sistematizacija radnih mjesta i izmjene i dopune ovog akta;
- ugovore kojim su regulirani položaj, ovlasti, odgovornosti, prava, naknade i/ili plaće članova nadzornog odbora i uprave i anekse ovih ugovora;
- druge akte predviđene propisom iz članka 25. stavak 4. ovog zakona.

Gospodarska društava sa većinskim učešćem državnog kapitala, dužna su organu Federacije Bosne i Hercegovine koji u tom društvu vrši ovlasti temeljem većinskog učešća državnog kapitala, radi administrativne kontrole akata iz stavka 1. ovog članka, dostavljati i odgovarajuće akte svojih ovisnih društava.

Članak 24.

Gospodarska društava sa većinskim učešćem državnog kapitala, dužna su organu Federacije Bosne i Hercegovine koji u tom gospodarskom društvu vrši ovlasti temeljem većinskog učešća državnog kapitala, radi administrativne kontrole akata,

dostavljati akte iz članka 23. ovog zakona najkasnije 15 dana od dana stupanja na snagu tih akata.

Akte iz članka 23. ovog zakona koji su doneseni prije stupanja na snagu ovog zakona, gospodarska društava sa većinskim učešćem državnog kapitala dužna su uskladiti sa odredbama ovog zakona i radi administrativne kontrole akata dostaviti organu Federacije Bosne i Hercegovine koji u tom gospodarskom društvu vrši ovlasti temeljem većinskog učešća državnog kapitala, najkasnije šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Članak 25.

Administrativnu kontrolu akata gospodarskog društava sa većinskim učešćem državnog kapitala i njegovih zavisnih društava vrši povjerenstvo koje imenuje organ Federacije Bosne i Hercegovine, koji u tom gospodarskom društvu vrši ovlasti temeljem većinskog učešća državnog kapitala.

Povjerenstvo iz stavka 1. ovog članka, nakon provedenog postupka administrativne kontrole akata daje pismeno mišljenje o usklađenosti odgovarajućeg akta sa zakonima, podzakonskim aktima i propisima Evropske unije.

Ukoliko mišljenje iz stavka 2. ovog članka sadrži primjedbe na kontrolisani akt, gospodarsko društvo sa većinskim učešćem državnog kapitala, dužno je u ostavljenom roku otkloniti iznesene primjedbe ili dostaviti obrazloženje o razlozima radi kojih primjedbe nije moguće otkloniti u ostavljenom roku.

Postupak vršenja administrativne kontrole akata, rokovi za postupanje, visina i način izmirivanja troškova postupka bliže se uređuju propisom koji donosi Vlada Federacije Bosne i Hercegovine.

Aktom o imenovanju povjerenstva iz stavka 1. ovog članka, koji se objavljuje u „Službenim novinama Federacije BiH“, određuje se sastav povjerenstva, vrijeme na koje se povjerenstvo imenuje i naknada za rad povjerenstva.

IV – POSEBNE ODREDBE O POSTUPKU ZA UPIS I PROMJENU PODATAKA U JAVNIM REGISTRIMA

Članak 26.

U javnim registrima, postupak upisa i promjene podataka o gospodarskim društvima u kojim ovlasti temeljem učešća državnog kapitala vrše organi Federacije Bosne i Hercegovine provodi se prema odredbama važećih zakona koji reguliraju ovu oblast, ako ovim Zakonom nije drugačije određeno.

Članak 27.

U javnim registrima koji pored ostalih podataka o gospodarskim društvima evidentiraju i podatke o organima Federacije Bosne i Hercegovine koji u gospodarskim društvima vrše ovlasti temeljem učešća državnog kapitala, upis i promjena ovih podataka vrši se na temelju odluka Vlade Federacije Bosne i Hercegovine iz članka 7. ovog Zakona i zahtjeva organa Federacije Bosne i Hercegovine na koji se upis ili promjena podataka odnosi.

U postupku upisa i promjene podataka iz stavka 1. ovog članka, organi Federacije Bosne i Hercegovine oslobođeni su plaćanja svih pristojbi i naknada.

Članak 28.

Naplata potraživanja temeljem neplaćenih pristojbi i naknada koje se plaćaju u postupcima upisa i promjene podataka u javnim registrima ne može biti uvjet za izvršenje zahtjevanog upisa i promjene podataka ako se postupak vodi po zahtjevu gospodarskih društava sa učešćem državnog kapitala.

Naplata potraživanja iz stavka 1. ovog članka, javni registri mogu ostvarivati u sudskom ili drugom odgovarajućem postupku, ali isključivo izvan postupaka upisa i promjene podataka u javnim registrima koji se vode po zahtjevu gospodarskih društava sa učešćem državnog kapitala.

Članak 29.

Javni registri koji pored ostalih podataka evidentiraju i podatke koji se odnose na nadzorne odbore i uprave gospodarskih društava sa većinskim učešćem državnog kapitala, evidentiranje prvog imenovanja i svakog novog imenovanja i razrješenja članova nadzornih odbora i uprava ovih gospodarskih društava mogu vršiti isključivo ukoliko podnositelj zahtjeva za evidentiranje promjena pored ostalih potrebnih dokumenata dostavi i odgovarajući akt Vlade Federacije Bosne i Hercegovine iz čl. 12., 13., 16., 18., 19. i/ili 20.

V – PLAĆE I NAKNADE

Članak 30.

Ukoliko gospodarsko društvo sa većinskim učešćem državnog kapitala u godišnjem obračunu iskaže gubitak, u tom gospodarskom društvu u roku od 30 dana uvode se mjere za smanjenje troškova poslovanja uz obvezno uvođenje mjere smanjenja tri uzastopne mjesečne plaće zaposlenika tog gospodarskog društva, uključujući plaće i naknade članova nadzornog odbora, uprave i odbora za reviziju, i to na način da se:

- članovima uprave i svim uposlenicima tog gospodarskog društva isplaćuje plaća u istom iznosu u visini najniže neto plaće isplaćene u predhodna tri mjeseca u Federaciji Bosne i Hercegovine, prema posljednjem objavljanom podatku Federalnog zavoda za statistiku i

- naknade članova nadzornog odbora i odbora za reviziju smanje za 50% u odnosu na iznose isplaćivane u godini za koju je iskazan gubitak.

U slučaju smanjenja mjesečnih plaća i naknada iz stavka 1. ovog članka isključuje se primjena odredaba važećih kolektivnih ugovora, ugovora o radu i drugih akata kojim su utvrđeni iznosi ili najniži iznosi plaća i naknada.

Članak 31.

Mjesečna naknada za rad predsjednika nadzornih odbora gospodarskih društava sa većinskim učešćem državnog kapitala i njihovih ovisnih društava može biti utvrđena najviše do 1,5 prosječne neto plaće isplaćene u Federaciji Bosne i Hercegovine u prethodna tri mjeseca prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku.

Mjesečna naknada za rad članova nadzornih odbora gospodarskih društava sa većinskim učešćem državnog kapitala i njihovih ovisnih društava iznosi 80% od iznosa mjesečne naknade utvrđene za predsjednika tog nadzornog odbora.

Mjesečna naknada iz st. 1. i 2. ovog članka regulira se ugovorom koji se zaključuje na razdoblje imenovanja uz pismenu suglasnost organa Federacije Bosne i Hercegovine koji u tom gospodarskom društvu sa većinskim učešćem državnog kapitala vrši ovlasti temeljem većinskog učešća državnog kapitala.

Članak 32.

Mjesečna neto plaća za članove uprave gospodarskih društava sa većinskim učešćem državnog kapitala i njihovih ovisnih društava koju čini ravnatelj, ili ravnatelj i jedan ili više izvršnih ravnatelja može biti utvrđena najviše u iznosu do pet prosječnih mjesečnih neto plaća isplaćenih u Federaciji Bosne i Hercegovine u prethodna tri mjeseca prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku.

Mjesečna plaća iz stavka 1. ovog članka regulira se ugovorom koji se zaključuje na razdoblje imenovanja uz pismenu suglasnost organa Federacije Bosne i Hercegovine koji u tom gospodarskom društvu sa većinskim učešćem državnog kapitala vrši ovlasti temeljem učešća državnog kapitala.

Mjesečna neto plaća uposlenika gospodarskog društva sa većinskim učešćem državnog kapitala ne može biti utvrđena u iznosu višem od iznosa neto plaće članova uprave tog gospodarskog društva utvrđenog sukladno stavku 1. ovog članka.

Članak 33.

Jednom godišnje, prigodom usvajanja izvješća o poslovanju za prethodnu godinu, članovima uprave gospodarskih društava sa većinskim učešćem državnog kapitala može se dodijeliti nagrada za izuzetne rezultate poslovanja u iznosu najviše do dvije prosječne mjesečne neto plaće isplaćene u Federaciji Bosne i Hercegovine u prethodnoj kalendarskoj godini prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku.

Odluku o nagradi iz stavka 1. ovog članka donosi skupština gospodarskog društva sa većinskim učešćem državnog kapitala uz prethodnu pismenu suglasnost Vlade Federacije Bosne i Hercegovine.

Članak 34.

Gospodarsko društvo sa većinskim učešćem državnog kapitala, punomoćniku kojeg organ Federacije Bosne i Hercegovine ovlasti za učestvovanje u radu i odlučivanju na skupštini tog gospodarskog društva, uz suglasnost tog organa, može isplatiti naknadu za učestvovanje u radu i odlučivanju na skupštini u iznosu najviše do 1/2 prosječne neto plaće isplaćene u tom gospodarskom društvu u prethodna tri mjeseca.

VI – KAZNENE ODREDBE

Članak 35.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 3.000,00 KM odgovorna osoba u gospodarskom društvu u kojem ovlasti temeljem učešća državnog kapitala vrše organi Federacije Bosne i Hercegovine koje:

- 1) ne dostavi poziv za zakazanu skupštinu sa dnevnim redom i materijalima za svaku točku dnevnog reda sukladno članku 10. stavak 1. ovog Zakona,
- 2) ne dostavi odgovarajući akt sukladno članku 22. ovog Zakona,
- 3) postupa protivno odredbama čl. 23., 24. i 25.

Članak 36.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 3.000,00 KM član nadzornog odbora gospodarskog društva u kojem ovlasti temeljem učešća državnog kapitala vrše organi Federacije Bosne i Hercegovine, imenovan ispred državnog kapitala, koji:

- 1) postupi protivno članku 15. ovog Zakona,
- 2) ne izvrši primopredaju dužnosti sukladno članku 17. ovog Zakona.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 3.000,00 KM član nadležnog organa gospodarskog društva u kojem ovlasti temeljem većinskog učešća državnog kapitala vrše organi Federacije, imenovan ispred državnog kapitala, koji glasuje za razrješenje i imenovanje članova uprave bez pribavljene prethodne suglasnosti Vlade Federacije Bosne i Hercegovine iz čl. 18., 19. i 20. ovog Zakona.

Članak 37.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 3.000,00 KM član uprave gospodarskog društva sa većinskim učešćem državnog kapitala koji ne izvrši primopredaju dužnosti sukladno članku 21. ovog Zakona.

Članak 38.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 3.000,00 KM odgovorna osoba u gospodarskom društvu u kojem ovlasti temeljem učešća državnog kapitala vrše organi Federacije Bosne i Hercegovine koje:

- 1) ne izvrši smanjenje tri uzastopne mjesečne plaće uposlenika tog gospodarskog društva, uključujući plaće i naknade članova nadzornog odbora, uprave i odbora za reviziju sukladno članku 30. ovog Zakona,
- 2) zaključi ugovor o mjesečnoj naknadi ili mjesečnoj neto plaći bez pribavljene suglasnosti iz čl. 31. i 32. ovog Zakona.

VII – PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 39.

Nadzor nad provedbom ovog Zakona vrši Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije.

Članak 40.

Gospodarska društva u kojim ovlasti temeljem učešća državnog kapitala vrše organi Federacije Bosne i Hercegovine dužna su uskladiti odredbe statuta sa ovim Zakonom u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Članak 41.

Na pitanja koja nisu regulirana ovim Zakonom primjenjuju se odredbe Zakona o gospodarskim društvima („Službene novine Federacije BiH“, br. 23/99, 45/00, 2/02, 6/02, 29/03, 68/05, 91/07, 84/08, 88/08, 7/09 i 63/10) i Zakona o javnim poduzećima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 8/05, 81/08 i 22/09).

Članak 42.

Stupanjem na snagu ovog Zakona prestaje da važi poglavlje „III Javna poduzeća“ Zakona o plaćama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja institucija Federacije Bosne i Hercegovine i javnih poduzeća u većinskom vlasništvu Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 12/09).

Članak 43.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Službenim novinama Federacije BiH“, s tim da se članak 30. ovog Zakona primjenjuje počev od godišnjeg obračuna gospodarskih društava sa većinskim učešćem državnog kapitala za 2012. godinu.

O B R A Z L O Ž E N J E

UZ NACRT ZAKONA O UPRAVLJANJU DRŽAVNIM KAPITALOM U GOSPODARSKIM DRUŠTVIMA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

I – USTAVNI TEMELJ

Ustavni temelj za donošenje ovog Zakona sadržan je u odredbi točke c) Amandmana VIII na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine prema kojoj je u isključivoj nadležnosti Federacije utvrđivanje ekonomske politike, uključujući planiranje i obnovu, te politiku korištenja zemljišta na federalnoj razini.

II – RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Na razini Federacije Bosne i Hercegovine, oblast upravljanja državnim kapitalom u gospodarskim društvima, odnosno vršenja ovlasti temeljem učešća državnog kapitala u gospodarskim društvima do sada nije bila zakonski regulirana, pa tako pored ostalih značajnih pitanja do sada zakonom nije bilo utvrđeno koji su organi Federacije Bosne i Hercegovine ovlašteni za upravljanje državnim kapitalom u gospodarskim društvima sa učešćem državnog kapitala iz nadležnosti Federacije Bosne i Hercegovine.

Predmetna oblast, trenutno je jednim dijelom uređena odredbama Uredbe o vršenju ovlasti organa Federacije Bosne i Hercegovine u gospodarskim društvima sa učešćem državnog kapitala („Službene novine Federacije BiH“, broj: 35/11) i to u dijelu koji se odnosi na učestvovanje u radu i odlučivanju skupština gospodarskih društava sa učešćem državnog kapitala, predlaganje članova nadzornih odbora gospodarskih društava sa učešćem državnog kapitala, razrješenje dužnosti prije isteka mandata članova nadzornih odbora gospodarskih društava sa učešćem državnog kapitala, davanje suglasnosti za imenovanje članova uprava gospodarskih društava i razrješenje dužnosti prije isteka mandata članova uprava gospodarskih društava sa većinskim učešćem državnog kapitala.

Poseban značaj ove oblasti vidljiv je i iz pregleda organa Federacije Bosne i Hercegovine i gospodarskih društava u kojim ovi organi vrše ovlasti temeljem učešća državnog kapitala sukladno Odluci Vlade Federacije Bosne i Hercegovine o utvrđivanju liste gospodarskih društava u kojim ovlasti temeljem učešća državnog kapitala vrše organi Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 35/11).

Sukladno navedenoj Odluci Vlada Federacije Bosne i Hercegovine neposredno vrši ovlasti temeljem učešća državnog kapitala u gospodarskom društvu ArcelorMittal Zenica d.o.o.

Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva vrši ovlasti temeljem učešća državnog kapitala u gospodarskim društvima, i to:

1. "Fabrika duhana Mostar" d.d. Mostar,

2. „Fabrika duhana Sarajevo” d.d. Sarajevo,
3. JP "Bosanskohercegovačke šume" d.o.o. Sarajevo,
4. JP "Šume Herceg Bosne" d.o.o. Mostar.

Federalno ministarstvo financija – Federalno ministarstvo finansija vrši ovlasti temeljem učešća državnog kapitala u gospodarskim društvima, i to:

1. Lutrija Bosne i Hercegovine d.o.o. Sarajevo,
2. "Sarajevo osiguranje" d.d. Sarajevo,
3. Union banka d.d. Sarajevo,
4. Bor Banka d.d. Sarajevo.

Federalno ministarstvo trgovine vrši ovlasti temeljem učešća državnog kapitala u gospodarskom društvu "Šipad" Export – Import d.d. Sarajevo.

Federalno ministarstvo prometa i komunikacija vrši ovlasti temeljem učešća državnog kapitala u gospodarskim društvima, i to:

1. Dioničko društvo BH TELECOM Sarajevo,
2. JP BH POŠTA d.o.o. Sarajevo,
3. JP Hrvatske telekomunikacije d.o.o. Mostar,
4. Hrvatske pošte d.o.o. Mostar,
5. JP Međunarodni aerodrom "SARAJEVO" d.o.o Sarajevo,
6. JP BH Airlines d.o.o. Sarajevo,
7. "CESTE" d.d. Mostar,
8. "Sarajevoputevi" d.d. Sarajevo,
9. JP Ceste Federacije BiH d.o.o. Sarajevo,
10. JP Autoceste Federacije BiH d.o.o. Mostar,
11. JP Željeznice Federacije BiH d.o.o. Sarajevo,
12. Zavod za saobraćaj d.o.o. Sarajevo,
13. Holding poduzeće "Putevi BiH" Sarajevo.

Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije vrši ovlasti temeljem učešća državnog kapitala u gospodarskim društvima, i to:

1. JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo,
2. JP "Elektroprivreda HZ HB" d.d. Mostar,
3. "BH-Gas" d.o.o. Sarajevo,
4. Željezara "Zenica" d.o.o. Zenica,
5. Unis d.d. Sarajevo,
6. Energoinvest d.d. Sarajevo,
7. Energopetrol d.d. Sarajevo,
8. Aluminijski zavod d.d. Mostar,
9. Bosnalijek d.d. Sarajevo,
10. RMU Banovići d.d. Banovići,
11. Hidrogradnja d.d. Sarajevo,
12. IP "Krivaja" d.o.o. Zavidovići,
13. "KTK Visoko" d.d. Visoko,
14. "Terminali Federacije" d.o.o. Sarajevo,
15. Remontni zavod d.d. Travnik,

16. "Agrokomerc" d.d. Velika Kladuša.

Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije, putem Federalne direkcije za namjensku industriju, vrši ovlasti temeljem učešća državnog kapitala u gospodarskim društvima, i to:

1. BNT Tvornica mašina i hidraulike d.d. Novi Travnik,
2. Pretis d.d. Vogošća,
3. UNIS Ginex d.d. Goražde,
4. "Igman" d.d. Konjic,
5. "BINAS" d.d. Bugojno,
6. PS Vitezit d.o.o. Vitez,
7. "Zrak" d.d. Sarajevo,
8. Tehničko remontni zavod Hadžići d.d. Hadžići,
9. "UNIS – Pretis" d.o.o. Vogošća (Alatnica),
10. "UNIS - GROUP" d.o.o. Ilidža.

Federalno ministarstvo okoliša i turizma vrši ovlasti temeljem učešća državnog kapitala u gospodarskim društvima, i to:

1. Javno poduzeće Nacionalni park "UNA" d.o.o. Bihać,
2. HUTP "SALUS HOTEL STELA" d.o.o. Neum.

Potrebno je napomenuti da je tijekom izrade Nacrta zakona uzeta u obzir i obveza usklađivanja istog sa propisima Europske unije, zatim da je u Kantonu Sarajevo oblast upravljanja državnim kapitalom već duži period regulirana posebnim zakonom, te da je i u zemljama iz okruženja prisutna praksa da se upravljanje državnim kapitalom u gospodarskim društvima regulira zakonom, pa je tako ova oblast u Republici Hrvatskoj predmet reguliranja Zakona o upravljanju državnom imovinom (NN 145/10).

Uzimajući u obzir sve navedeno, u cilju reguliranja predmetne oblasti u najboljem interesu državnog kapitala i sukladno rješenjima prihvaćenim u uporednopravnim sustavima, sačinjen je tekst Nacrta zakona o upravljanju državnim kapitalom u gospodarskim društvima u Federaciji Bosne i Hercegovine, sa obrazloženjem po pojedinim poglavljima kako slijedi:

Opće odredbe, obuhvataju čl. 1. do 3. kojim se određuje predmet reguliranja zakona, značenje pojmova i utvrđuje se da se ovim zakonom isključivo propisuju vršenje ovlasti temeljem učešća državnog kapitala u gospodarskim društvima u kojim ove ovlasti vrše organi Federacije Bosne i Hercegovine, dok je za gospodarska društva u kojim ovlasti temeljem učešća državnog kapitala vrše općine, gradovi i kantoni Federacije Bosne i Hercegovine propisano da vršenje tih ovlasti uređuju svojim propisima općine, gradovi i kantoni Federacije Bosne i Hercegovine, svatko u okviru svojih nadležnosti.

Vršenje ovlasti u gospodarskim društvima sa učešćem državnog kapitala, obuhvata čl. 4. do 21. sa odjeljcima: Osnivanje i gospodarska društva od strateškog interesa, Način vršenja ovlasti u gospodarskim društvima sa učešćem državnog kapitala, Odlučivanje na skupštini i Nadzorni odbor i Uprava.

Osnivanje i gospodarska društva od strateškog interesa obuhvata čl. 4. i 5. kojim se uspostavlja zakonski temelj za osnivanje novih gospodarskih društava ali isključivo gospodarskih društava sa 100% učešćem državnog kapitala, te se uspostavlja zakonski temelj kako bi Vlada Federacije Bosne i Hercegovine mogla odlukom utvrditi da je pojedino gospodarsko društvo koje obavlja djelatnosti u oblasti od interesa za Federaciju Bosne i Hercegovine, uključujući ali i ne ograničavajući se na: energetiku, industriju naoružanja i vojne opreme, komunikacije, komunalne djelatnosti i upravljanje javnim dobrima, od strateškog interesa za Federaciju Bosne i Hercegovine, s tim da na ovu odluku suglasnost daje Parlament Federacije Bosne i Hercegovine.

Gospodarska društva od strateškog interesa za Federaciju Bosne i Hercegovine imala bi poseban status po pitanju pokretanja i provođenja postupka stečaja i likvidacije, prinudne ovrhe na pokretnoj i nepokretnoj imovini i prinudne ovrhe blokadom računa kod poslovnih banaka, s tim da je predviđen i poseban oblik zaštite povjritelja ovih gospodarskih društava, jer ukoliko bi Vlada Federacije Bosne i Hercegovine uskratila suglasnost za pokretanje i provedbu navedenih postupaka u tom slučaju solidarno odgovara za izmirenje potraživanja radi kojih je postupak pokrenut.

Način vršenja ovlasti u gospodarskim društvima sa učešćem državnog kapitala obuhvata čl. 6. i 7. kojim se daje nadležnost Vladi Federacije Bosne i Hercegovine da u gospodarskim društvima sa učešćem državnog kapitala iz nadležnosti Federacije Bosne i Hercegovine, neposredno ili putem federalnih organa uprave, vrši ovlasti temeljem učešća državnog kapitala.

Člankom 7. Vladi Federacije Bosne i Hercegovine daje se ovlast da posebnom odlukom utvrđuje listu gospodarskih društava iz nadležnosti Federacije Bosne i Hercegovine u kojim ovlasti temeljem učešća državnog kapitala vrše organi Federacije Bosne i Hercegovine, a što je i sada prisutno rješenje jer je trenutno navedena lista utvrđena Odlukom Vlade Federacije Bosne i Hercegovine o utvrđivanju liste gospodarskih društava u kojim ovlasti temeljem učešća državnog kapitala vrše organi Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 35/11).

Istom odredbom utvrđen je i postupak izmjena i dopuna navedene odluke, čime je ujedno normiran i postupak prenosa vršenja ovlasti temeljem učešća državnog kapitala u gospodarskim društvima sa učešćem državnog kapitala u Federaciji Bosne i Hercegovine, sa jedne na drugu razinu vlasti.

Odlučivanje na skupštini obuhvata čl. 8. do 11. kojim se, sukladno važećim odredbama Zakona o gospodarskim društvima („Službene novine Federacije BiH“, br. 23/99, 45/00, 2/02, 6/02, 29/03, 68/05, 91/07, 84/08, 88/08, 7/09 i 63/10) i na isti način kao što je ova materija trenutno regulirana odredbama Uredbe o vršenju ovlasti organa Federacije Bosne i Hercegovine u gospodarskim društvima sa učešćem državnog kapitala, propisuje način učestvovanja u radu i odlučivanju skupština gospodarskih društava sa učešćem državnog kapitala, obavezan sadržaj punomoći koju izdaje organ Federacije Bosne i Hercegovine koji pravo učestvovanja u radu i odlučivanju skupštine gospodarskog društava sa učešćem državnog kapitala ostvaruje putem punomoćnika, način dostavljanja punomoći gospodarskom društvu, opoziv punomoći, dostavljanje materijala za skupštinu i druga pitanja bitna za nesmetano odlučivanje i učestvovanje u radu skupštine gospodarskog društva sa učešćem državnog kapitala.

Nadzorni odbor obuhvata čl. 12. do 17. kojim je, sukladno važećim odredbama Zakona o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 12/03 i 34/03) i na isti način kao što je ova materija trenutno regulirana odredbama Uredbe o vršenju ovlasti organa Federacije Bosne i Hercegovine u gospodarskim društvima sa učešćem državnog kapitala, utvrđen postupak izbora i predlaganja kandidata za članove nadzornih odbora ispred državnog kapitala na mandat od četiri godine, postupak predlaganja kandidata za članove nadzornog odbora ispred državnog kapitala koji se imenuju na razdoblje do 60 dana, ograničenja za predlaganje i imenovanje članova nadzornih odbora ispred državnog kapitala, dužnost postupanja članova nadzornih odbora imenovanih ispred državnog kapitala sukladno dobijenim obvezujućim uputstvima i dužnost izvještavanja, razrješenje dužnosti prije isteka mandata članova nadzornih odbora gospodarskih društava imenovanih ispred državnog kapitala i druga bitna pitanja.

Posebno je potrebno napomenuti da je člankom 14. utvrđeno da se za jednog člana nadzornog odbora ispred državnog kapitala u gospodarskom društvu sa većinskim učešćem državnog kapitala imenuje kandidat kojeg predloži Savez samostalnih sindikata Bosne i Hercegovine, a u cilju osiguranja višeg stupnja zaštite prava uposlenika.

Uprava obuhvata čl. 18 do 21. kojim je, na isti način kao što je ova materija trenutno regulirana odredbama Uredbe o vršenju ovlasti organa Federacije Bosne i Hercegovine u gospodarskim društvima sa učešćem državnog kapitala, propisan postupak izbora kandidata i imenovanja članova uprave gospodarskih društava sa većinskim učešćem državnog kapitala na mandat od četiri godine, postupak izbora kandidata i imenovanja članova uprave gospodarskih društava sa većinskim učešćem državnog kapitala na razdoblje do šest mjeseci, razrješenje dužnosti prije isteka mandata članova uprave gospodarskih društava sa većinskim učešćem državnog kapitala i druga bitna pitanja.

Evidencija i administrativna kontrola akata, obuhvata čl. 22. do 25. kojim se uspostavlja mehanizam za efikasniju kontrolu poslovanja i zakonitosti unutarnjeg organiziranja i internih akata gospodarskih društava, ali isključivo gospodarskih društava sa većinskim učešćem državnog kapitala.

Člankom 22. utvrđena je obveza gospodarskih društava sa većinskim učešćem državnog kapitala da organu Federacije Bosne i Hercegovine koji u tom društvu vrši ovlasti temeljem većinskog učešća državnog kapitala dostavlja obavjesti o značajnim događajima za gospodarsko društvo ili za njegova ovisna društva, a u cilju osiguranja dovoljnog broja podataka putem kojih bi nadležni organ mogao što učinkovitije pratiti stanje, kako u tom gospodarskom društvu, tako i u cjelokupnoj oblasti za koju je osnovan.

Člancima 23. do 25. uređuje se postupak administrativne kontrole akata koji obuhvata kontrolu usklađenosti odgovarajućih akata gospodarskih društava sa većinskim učešćem državnog kapitala i akata ovisnih društava sa zakonima, podzakonskim aktima i propisima Europske unije. Istovremeno putem navedene kontrole omogućilo bi se i usaglašavanje sadržaja akata različitih gospodarskih društava sa većinskim učešćem državnog kapitala u Federaciji Bosne i Hercegovine u kojim su trenutno unutarnje organiziranje, poslovanje i druga bitna pitanja regulirana na različite načine, pri čemu je potrebno napomenuti da je mogućnost

administrativne kontrole akata gospodarskih društava predviđena i propisima EU (Direktiva 2009/101/EC od 16.09.2009. godine, Poglavlje 4.).

Posebne odredbe o postupku za upis i promjenu podataka u javnim registrima, obuhvataju čl. 26. do 29. kojim se propisuje poseban postupak upisa i promjene podataka u javnim registrima o gospodarskim društvima u kojim ovlasti temeljem učešća državnog kapitala vrše organi Federacije Bosne i Hercegovine, pri čemu se pod javnim registrima podrazumjevaju: Registar poslovnih subjekata koji vode nadležni registarski sudovi u Federaciji Bosne i Hercegovine, Registar vrijednosnih papira u Federaciji Bosne i Hercegovine i drugi registri u kojim se evidentiraju podaci o gospodarskim društvima.

Člankom 27. utvrđeno je na temelju koje isprave se u javnim registrima vrši promjena podataka o organima Federacije Bosne i Hercegovine koji u gospodarskim društvima vrše ovlasti temeljem učešća državnog kapitala, što trenutno u praksi predstavlja velike poteškoće, te da su u postupku upisa i promjene ovih podataka organi Federacije Bosne i Hercegovine oslobođeni plaćanja svih taksi i naknada, kao što su organi Federacije Bosne i Hercegovine oslobođeni plaćanja svih taksi i naknada i u svim drugim sudskim i upravnim postupcima.

Prema članku 28. ukoliko se postupak za upis i promjenu podataka u javnim registrima vodi po zahtjevu gospodarskog društva sa učešćem državnog kapitala, to gospodarsko društvo nije oslobođeno plaćanja taksi i naknada, ali plaćanje taksi i naknada ne može biti uvjet za izvršenje zahtjevanog upisa i promjene podataka, a to iz razloga što je trenutno prisutna praksa da javni registri upis i promjenu podataka po zahtjevu gospodarskih društava sa učešćem državnog kapitala koja se nalaze u teškoj ekonomskoj situaciji uvjetuju plaćanjem visokih naknada i taksi čime se dovodi u pitanje nastavak nesmetanog poslovanja tih gospodarskih društava koja imaju veliki broj zaposlenika.

Člankom 29. propisano je da javni registri koji pored ostalih podataka evidentiraju i podatke koji se odnose na nadzorne odbore i uprave gospodarskih društava sa većinskim učešćem državnog kapitala, evidentiranje prvog imenovanja i svakog novog imenovanja i razrješenja članova nadzornih odbora i uprava ovih gospodarskih društava mogu vršiti isključivo ukoliko podnosilac zahtjeva za evidentiranje promjena pored ostalih potrebnih dokumenata dostavi i odgovarajući akt Vlade Federacije Bosne i Hercegovine.

Plaće i naknade članova organa upravljanja, obuhvata čl. 30. do 34. kojim je uz manje izmjene regulirana materija koja je do sada bila predmet reguliranja poglavlja „III Javna poduzeća” Zakona o plaćama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja institucija Federacije Bosne i Hercegovine i javnih poduzeća u većinskom vlasništvu Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj 12/09), koje stupanjem na snagu ovog zakona prestaje da važi.

Odredbama ovog poglavlja utvrđuje se maksimalni iznos naknada za predsjednika i članove nadzornih odbora gospodarskih društava sa većinskim učešćem državnog kapitala, maksimalni iznos mjesečne neto plate članova uprave gospodarskih društava sa većinskim učešćem državnog kapitala, maksimalni iznos nagrade za izuzetne rezultate poslovanja, te se predviđa mogućnost naknade za punomoćnika ispred državnog kapitala za učestvovanje u radu i odlučivanju na skupštini gospodarskog društva sa većinskim učešćem državnog kapitala.

Posebno je potrebno napomenutu da je člankom 30. propisano da ukoliko gospodarsko društvo sa većinskim učešćem državnog kapitala u godišnjem obračunu iskaže gubitak, u tom gospodarskom društvu, u roku od 30 dana, uvode se mjere za smanjenje troškova poslovanja uz obvezno uvođenje mjere smanjenja tri uzastopne mjesečne plaće uposlenika tog gospodarskog društva, uključujući plaće i naknade članova nadzornog odbora, uprave i odbora za reviziju, s tim da se u slučaju smanjenja mjesečnih plaća i naknada isključuje primjena odredaba važećih kolektivnih ugovora, ugovora o radu i drugih akata kojim su utvrđeni iznosi ili najniži iznosi plaća i naknada.

U članku 43. utvrđeno je da se članak 30 primjenjuje, počev od godišnjeg obračuna gospodarskih društava sa većinskim učešćem državnog kapitala za 2012. godinu.

Kaznene odredbe, obuhvataju čl. 35. do 38. kojim su propisni prekršaji sa utvrđenim novčanim kaznama u slučaju kršenja odredaba ovog zakona i to za odgovorne osobe u gospodarskim društvima, članove nadzornih odbora imenovane ispred državnog kapitala i članove uprave gospodarskih društava sa većinskim učešćem državnog kapitala.

Prijelazne i završne odredbe, obuhvataju čl. 39. do 43. kojim je propisan nadzor nad provedbom ovog zakona, rok za usklađivanje statuta gospodarskih društava sa učešćem državnog kapitala sa odredbama ovog zakona, primjena odredaba Zakona o gospodarskim društvima na pitanja koja nisu regulirana ovim zakonom, prestanak važenja poglavlja „III Javna poduzeća” Zakona o plaćama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja institucija Federacije Bosne i Hercegovine i javnih poduzeća u većinskom vlasništvu Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj 12/09) i stupanje na snagu.

III – FINANCIJSKA SREDSTVA

Za provedbu ovog zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u Proračunu Federacije Bosne i Hercegovine za 2011. godinu.